

Custs d'electricidad pli pitschens grazia a l'utilisaziun da la forza idraulica

■ (cc) La populaziun dal Grischun paga en media bler main per il provediment d'electricidad ch'il rest da la Svizra. Quai grazia a las vischnancas che han concedì dretgs d'aua a las societads d'ovras electricas e fixà tras quai custs d'electricidad favuravels. Grazia a las ovras electricas vegn ultra da quai augmentada la valur agiuntada en las regiuns periferas. Las ovras electricas idraulicas han pudì vegnir construidas grazia al consentiment da las vischnancas. En il Grischun han las vischnancas la suveranità da las auas, quai vul dir ch'ellas disponan davart il dretg d'utilisar las auas publicas. Cun conceder quests dretgs d'utilisar las auas fixeschan las vischnancas tschertas cuntraprestaziuns cun las societads d'ovras electricas. Ellas pon concluder prestaziuns en nativalias e/u dretgs da retrair l'electricidad pli bunmartgà. La gronda part da las vischnan-

cas retira alura er l'electricidad per in pretsch favuravel. I dat er vischnancas, p. ex. las vischnancas concessiunarias da las Ovras electricas Valragn SA, ch'èn sa cunvegnidas cun las societads d'ovras electricas da construir e da tegnair en funcziun la rait electrica. Las prestaziuns fixadas en questa moda tutgan a las vischnancas politicas respectivas. Ils dretgs da retrair l'electricidad pli bunmartgà pon las vischnancas concessiunarias dar vinavant a lur consumentas ed a lur consuments.

Ina retschertga fatga da l'Uffizi d'energia dal Grischun mussa che las consumentas e ch'ils consuments dal Grischun pagan en media ca. 25 pertschient damain per il provediment d'electricidad ch'il rest da la Svizra. Quai è in avantatg dal lieu e da quel profiteschan las abitantas ed ils abitants dal Grischun.

D'ina ovra electrica a l'autra datti per part differenzas considerablas areguard

ils custs per il provediment d'electricidad. Quai ha divers motivs: En las vischnancas che han concedì dretgs d'aua è il provediment d'electricidad d'ina vart en general favuravel. Impurtanta è plinavant la lunghezza da las vias d'avertura. Uschia ston territoris giu da via surpigliar custs pli auts per l'access a la rait electrica. L'avertura da territoris main populads chaschuna tendenzialmain custs pli gronds che l'avertura da territoris urbans. La finala vegnan las taxas fundamentalas per regla fixadas pli aut en vischnancas turisticas cun bleras abitaziuns secundaras, perquai che las taxas fundamentalas cuvran ina part dals custs fixes.

Ils custs per il provediment d'electricidad cuntegnan er taxas fundamentalas. Sche quests custs vegnan convertids en uras kilowat (kWh) consumadas, è il pretsch per kWh pli aut en cas da consumentas e da consuments cun in pitschen

basegn da forza electrica che en cas da consumentas e da consuments che dovran blera electricidad. Tuttina, consumentas e consuments pitschens pagan per onn main per il provediment d'electricidad che consumentas e consuments che dovran blera electricidad.

Il Grischun è in chantun da forza idraulica. Las ovras electricas idraulicas grischunas produceschan – en media – mintga onn 7786 GWh (uras gigawat) energia. Quai è 20 fin 25 pertschient da la produczion d'electricidad idraulica en Svizra. En il Grischun vegnan consumadas ca. 1800 GWh. La gronda part po pia vegnir exportada, quai che serve a la rentabilitad da las ovras electricas. Las ovras electricas idraulicas contribueschan alura er persistentamain lur part per cuntanscher ina valur agiuntada sco er per segirar e per stgaffir plazzas da lavur en regiuns periferas.